

VERKLARING VAN VERHOOR VAN GETUIGE-DESKUNDIGE

Naam: Dave Johannes Andreas Veneman

Geboortedatum: 4 november 1987

Geboorteplaats: Nuenen

Beroep: Nuenen

De getuige-deskundige heeft het volgende verklaard:

De maatregelen tegen het coronavirus zijn van grote invloed op iedereen in Nederland op dit moment. Als horecaondernemer merk ik dat extra. Ik heb het gevoel dat iets moet veranderen in het beleid en dat kritisch geluid niet gehoord wordt.

Mijn naam is Dave Veneman. Ik ben 33 jaar. Samen met mijn partner Elise, 28 jaar, heb ik een catering- en patisseriebedrijf in Nuenen. We richten ons voornamelijk op het bezorgen van eten voor groepen mensen, zowel voor particulieren als voor bedrijven.

We zijn in 2016 vanuit huis gestart en hebben de afgelopen jaren meestal 7 dagen 80 tot 100 uur per week gewerkt om ons bedrijf op te bouwen. We hebben telkens alles wat we verdiend hebben geherinvesteerd. Van de huiskuchen gingen wij over naar een volledig zelf verbouwde garage en vervolgens naar een professionele keuken. Mede door de overwaarde van ons huis hebben we vorig jaar uit kunnen breiden naar een ander, groter pand. Dat hebben we, wederom grotendeels zelf, volledig naar onze wensen verbouwd. In september 2019 hebben we de opening feestelijk gevierd. Met onze grote nieuwe keuken waren we helemaal klaar voor de groei van de komende jaren. Omdat we de afgelopen jaren al snel gegroeid waren, hebben we de nieuwe keuken ook alvast op de verwachte groei ingericht. Daardoor zijn de maandlasten behoorlijk hoog, maar met de verwachte omzet was dat geen probleem. Het laatste kwartaal van 2019 hebben we heel goed gedraaid, en merkten we dat er eindelijk wat ruimte begon te ontstaan om onszelf overdag wat uit te plannen voor o.a. de administratie en sales, en zelfs misschien wel af een toe een hele vrije dag om weer eens iets anders leuks te gaan doen. Daardoor gingen de personeelskosten wel flink omhoog, maar we moesten ook aan onszelf denken. Ik merkte dat ik eigenlijk wat te diep was gegaan en had het gevoel dat ik wat overwerkt was. Daarnaast bracht het ook een stuk rust en ruimte om meer echt aan ons bedrijf te kunnen werken en zaken nog verder te professionaliseren. Dit heeft er zelfs toe geleid dat Elise bij de lokale ondernemers vereniging de Young Talent award 2019 heeft gewonnen.

Januari en februari zijn altijd wat mindere maanden. Toch wilden we het personeel met de verwachte groei voor het komende jaar wel behouden en ze ook zoveel mogelijk hun afgesproken uren laten werken. Dit ondanks het feit dat het personeel 0-uren contracten had, maar met de gedachte dat als je goed voor je personeel bent, zij ook goed zijn voor jou en de gasten. Daardoor draaiden we die eerste twee maanden alleen wel wat verlies, maar met de verwachte groei die eraan zat te komen, zou dat allemaal gemakkelijk op te vangen zijn. De agenda van maart pulde dan ook uit met grotere opdrachten dan ooit te voren; onder andere een groot meerdaags squashtoernooi, wat alleen al ongeveer de vaste kosten voor de hele maand zou dekken.

Uiteraard hadden we wel verwacht dat er de komende jaren weer een keer een crisis zou komen, maar dit had niemand aan kunnen zien komen. Dit is nog nooit eerder op deze manier gebeurd. Vanaf 10 maart kwam alles in een stroomversnelling. Normaal richten we ons met de catering op zakelijke meetings en feesten voor particulieren. Daar verzorgen we de lunch en maaltijden eigenlijk altijd in buffetvorm. Na de beperkende maatregelen die op 13 maart zijn afgekondigd, zagen we echter dat heel veel mensen hun bestellingen af begonnen te zeggen. In het begin mochten er nog groepen van 100 personen bij elkaar komen, daarna nog maar 50 personen, en dit werd steeds verder naar

beneden bijgesteld. Daarnaast nam de echte angst voor het virus steeds meer toe, mede door alle heftige beelden en cijfers in de media. De 1,5 meter regel en het advies om zoveel mogelijk sociale activiteiten en groepen te vermijden, maakten dat steeds minder mensen nog een feestje of andere bijeenkomsten organiseerden. Ook het advies om zo veel mogelijk vanuit huis te werken, heeft ertoe geleid dat er weinig tot geen fysieke vergaderingen, trainingen of andere zakelijke bijeenkomsten werden georganiseerd. We zagen onze droom van het ene op het andere moment in het water vallen. We hadden er samen zo lang en zo hard voor gewerkt en er zo veel dingen voor opgeofferd. Het kon toch niet waar zijn dat na alles het nu toch nog mis zou gaan?

We zijn toen direct overgeschakeld op het aanbieden van los verpakte lunch en maaltijden per persoon. Dit was een hele operatie aangezien we dat niet gewend waren, de materialen er niet voor hadden en ons assortiment daar niet op afgestemd was. Het lijkt misschien eenvoudig; een broodje is toch een broodje en een maaltijd toch gewoon een maaltijd. Echter is het niet zo eenvoudig. We moesten ons volledige business model opnieuw uitvinden. Onze website was net vernieuwd en volledig gericht op grote groepen. We hadden ons assortiment net uitgebreid met verhuur van materialen, drank, catering, en bedienend personeel. Alles was gericht op steeds grotere evenementen. Echter waren al die nieuwe producten ineens niet meer relevant. Omdat we net alles geïnvesteerd hadden, hadden we ook geen buffer om iets op te vangen. We moesten dus snel schakelen en wederom opnieuw met eigenlijk geen financiële middelen een nieuw bedrijf opzetten. We hebben de situatie met het personeel besproken en helaas aan moeten geven dat we de afgesproken uren toch niet waar kunnen maken. We hebben besloten om € 20.000,- te lenen en zelf weer volledig in de keuken te gaan staan, om zoveel mogelijk kosten te besparen. Echter moesten we daardoor naast de productie uren ook een compleet nieuw bedrijf uit de grond stampen. Na vier jaar heel hard werken, hadden we eindelijk het idee dat we in wat rustiger vaarwater zouden komen, maar niets bleek minder waar. Het hele circus begon weer van vooraf aan. Vooral de financiële onzekerheid en het geen flauw idee hebben hoelang het allemaal zal gaan duren, zijn slopend. Het is de langste achtbaan waar ik ooit in heb gezeten.

Doordat de maatregelen steeds strenger werden, kregen we nog nauwelijks cateringbestellingen. We hebben toen besloten om ons volledig te focussen op de losse porties. We hebben ons daarom ook aangemeld op Thuisbezorgd. Verder moesten we snel nieuwe producten verzinnen voor in het nieuwe assortiment, deze producten testen, verbeteren en in kleine porties fotograferen, en flyers ontwerpen en verspreiden. Ook moesten we online marketingcampagnes aan laten passen en ons op sociale media op een nieuwe manier presenteren. We moeten alles constant bij blijven schaven.

Ook voor de patisserie waarmee we voornamelijk aan de horeca leverden viel alles stil en zijn we los gebak aan gaan bieden. In de zomer leek eindelijk het einde in zicht te komen en werden de maatregelen weer versoepeld. Toen de restaurants weer open mochten, vielen de losse porties via Thuisbezorgd bijna geheel weg. De cateringaanvragen kwamen gelukkig wel weer terug. Daarom legden we toch maar weer de focus op beide, met alle omschakelwerkzaamheden die daar weer bij horen. De patisserie kon toen wel weer aan de horeca leveren.

In september hadden we voor de eerste keer dit jaar voldoende omzet om onze vaste kosten te kunnen betalen. Doordat het weer zoveel drukker was met de cateringopdrachten, hebben we besloten om te stoppen met de losse porties. Hett is namelijk nooit onze intentie geweest om dat te gaan doen. Wij hielden in het achterhoofd dat in maart 2021 nog wel weer eens een keer hetzelfde kon gaan gebeuren. Wel gingen we er vanuit dat we de laatste maanden van het jaar nog wel even flink wat omzet zouden kunnen maken, zodat we weer een klein beetje vet op de botten zouden kunnen krijgen voor de volgende golf. Ook dat bleek helaas niet het geval; eind september werden de

maatregelen alweer aangescherpt. Toen brak er wel iets in mij, na wat we wederom allemaal gedaan hadden om het hoofd boven water te houden. We hadden net alles weer omgezet naar catering om vol energie drie maanden flink te gaan knallen, maar nee hoor. We zijn toen wederom overgestapt naar losse porties. Ook ging de horeca weer dicht terwijl we net heel de vriezer vol hadden met vooruitgewerkte patisserieproducten. Mijn hoop dat we dit zouden gaan overleven smolt opnieuw als sneeuw voor de zon. Ik besepte toen pas echt dat het volledig uitzichtloos was. Als dit in oktober alweer hetzelfde wordt als in maart, dan gaan we dit in maart ook weer zien en blijven we wederom in deze ellende tot zeker mei of september 2021. Omdat de coronamaatregelen ons zo hard hebben geraakt en ik graag alles wil kunnen begrijpen, heb ik me in de nog enkele overgebleven uurtjes verdiept in het virus, de maatregelen en het effect en de proportionaliteit daarvan. Ik heb meer dan duizend artikelen en video's bestudeerd van vooraanstaande wetenschappers, hoogleraren en andere personen die hier echt verstand van zouden moeten hebben. Hoe meer ik me er in ging verdiepen, des te tegenstrijdiger alles werd. Dit maakte het allemaal alleen nog maar veel moeilijker te begrijpen waarom de maatregelen zo strikt gehandhaafd blijven. Er is werkelijk niets dat ik kan vinden dat de maatregelen rechtvaardigt; alleen de zorgcapaciteit, maar die heeft dit kabinet zelf de afgelopen jaren afgeschaald. Dit ondanks een duidelijk adviesrapport van de veiligheidsraad in 2016, en ondanks de griepgolven in 2016 en 2018, waarin 9500 van dezelfde kwetsbare groep zijn overleden aan griep. Het feit dat zorgpersoneel moet blijven werken met griepsymptomen, terwijl zij juist in contact komen met kwetsbare mensen, vind ik echt stuitend. Het coronavirus is niet dodelijker dan griep; 98% krijgt geen tot lichte klachten en het is inmiddels prima te behandelen.

Dan is er nog het feit dat de coronatest niet aantoonde of je geïnfecteerd, ziek of besmettelijk bent of wordt, maar we daarmee wel mensen verplichten tot quarantaine en de maatregelen rechtvaardigen. Daarbovenop komt nu de mondkapjesverplichting, waarvan niet bewezen is dat het in de praktijk werkt. Er zijn diverse onderzoeken die aantonen dat het juist schadelijk is voor de gezondheid. Dan zakt echt mijn broek af. Wat zijn we in vredesnaam aan het doen? Waarom moet iedereen gevaccineerd worden; dat doen we bij griep ook niet. Zelfs de mensen die het al gehad hebben en van wie is aangetoond dat ze er dan een goede weerstand er tegen hebben, moeten worden gevaccineerd.

Alle ellende waar we doorheen zijn gegaan voelt door dit alles heel onrechtvaardig en onnodig. Al met al heb ik geconcludeerd dat mijzelf opnieuw volledig op het bedrijf richten, ons uit eindelijk niet gaat redden. Er is meer aan de hand en als het beleid niet verandert, blijven we van golf naar golf surfen, of eigenlijk machteloos watertrappelen. We hebben al meerdere malen overwogen om ons huis te verkopen, maar om op dit moment ook nog onze fijne, veilige thuisomgeving op te moeten geven, willen we zo lang mogelijk voorkomen. Daarom hebben we naast alle steunmaatregelen wederom € 20.000,- geleend.

We hebben dit jaar ondanks al het harde werken onder aan de streep verlies gedraaid, en alle vaste lasten privé lopen ook gewoon door. Elise runt op dit moment, ondanks alle ellende waar we al door heen zijn gegaan, onze bedrijven zo veel mogelijk zelf met twee collega's. Ik spring indien nodig wel bij. Dat maakt het nu nog extra pittig voor haar, maar daardoor kan ik me wel meer richten op het veranderen van het beleid. Hopelijk is het de juiste keuze op dit moment, en heeft het ook daadwerkelijk het effect waar ik op hoop. Dat ik me zo kritisch uitspreek over de maatregelen, maakt het allemaal absoluut niet makkelijker. Dat ik me hier zo in gestort heb, heeft een behoorlijke impact op de contacten met onze sociale omgeving. Dit terwijl je iedereen in deze situatie eigenlijk juist zo hard nodig hebt. Toch zie ik dit, naast het geweldige werk dat Elise nu voornamelijk doet, als enige uitweg om ons bedrijf, maar ook ons land te redden. Dat is niet de weg van de minste weerstand, maar in mijn ogen wel de enige echte oplossing. Een langzame pijnlijke dood is ook geen optie. Dit

beleid moet stoppen. Alleen als voldoende mensen in gaan zien dat dit niet de weg is, zullen we het beleid kunnen veranderen. De democratie en het rechtssysteem zijn inmiddels in mijn ogen overleden. De rit in de achtbaan wordt alleen maar extremer, maar *what doesn't kill you makes you stronger*. Het is een wat onwerkelijke realiteit waar we met elkaar in beland zijn. Gelukkig merk ik wel degelijk dat er een verandering aan het ontstaan is. Steeds meer mensen in steeds meer landen krijgen in de gaten dat dit niet klopt en dat er andere belangen spelen dan de volksgezondheid of alleen een coronapandemie. Maar dit grotere doel geeft me ook wel weer heel veel energie en ik zit nog vol goede en moed en ideeën, dus hopelijk komt alles goed.

U vraagt mij van welke regelingen wij gebruik hebben gemaakt. De vergoedingen van de overheid hebben grotendeels betrekking op personeelskosten, en niet op zaken zoals bijvoorbeeld huur, gas/water/elektra en aflossingen. Dit gaat om zo'n 7000 euro aan vaste lasten per maand, die niet worden vergoed. Ook maken we gebruik van de TOZO regeling.

AL deze vergoedingen zijn mooi, maar zijn een druppel op de gloeiende plaat. Wanneer men hoge kosten heeft, zijn de vergoedingen simpelweg niet voldoende om het hoofd boven water te kunnen houden.

U vraagt mij ook wat ik vind van de veelgehoorde uitspraak dat de coronacrisis onder bedrijfsrisico valt. Ik begrijp die uitspraak wel enigszins, maar daar tegenover verwacht ik wel dat het beleid enigszins verklaarbaar en proportioneel is, en dat het voldoende wordt onderbouwd. Ik kom tijdens mijn onderzoek in aanraking met mensen die niet zo direct geraakt worden door de maatregelen als ik, en desondanks mijn mening delen.

Misschien ben ik niet volledig objectief en ben ik niet professioneel op het juiste gebied om hierover uitspraken te doen, maar ik kan wel onderzoek en van andere mensen aan elkaar verbinden.

U vraagt mij welke kritiek ik heb op de overheid. Ik vind dat de maatregelen te weinig worden uitgelegd. Ook zijn er teveel tegenstrijdigheden; denk bijvoorbeeld aan het mondkapje. Deze worden aan de hele bevolking opgelegd ondanks het feit dat meerdere professionals zeggen dat ze niet effectief zijn.

Ik ben van mening dat de maatregelen niet bijdragen aan het verhelpen van de pandemie. Daarom is het naar mijn mening noodzakelijk om het beleid te veranderen. Uit onderzoek is gebleken dat de horeca slechts 2.8% bijdraagt aan de verspreiding van het virus. Daarnaast is het zeer tegenstrijdig dat hotels wel open mogen, en dat de bars en restaurants daar gewoon open mogen zijn. Een caféeigenaar met een klein zaaltje mag dit zaaltje niet verhuren, maar in het Tweede Kamergebouw kan men gewoon vergaderen met een kop koffie. Ook vind ik het zeer tegenstrijdig dat zorgpersoneel door moet werken met griepsymptomen, wat potentieel mensen in gevaar brengt.

Mijn conclusie is dat het overheidsbeleid opzettelijk desastreuze gevolgen heeft voor het land. Dit is wellicht een nieuw virus, maar 98% van de mensen krijgt geen of milde klachten. De meeste mensen hebben dus een goede weerstand tegen dit virus. Het is mijn mening dat de getroffen maatregelen niet bijdragen aan het indammen van het virus. Er zijn zoveel tegenstrijdigheden in het beleid dat ik niet anders kan dan concluderen dat er meer aan de hand moet zijn dan alleen een pandemie. Ik twijfel of de overheid wel het beste voorheeft met de burger. Ik vertrouw de overheid niet, en dat is een gevolg van de tegenstrijdigheden in de maatregelen.

In theorie zouden wij nog wel meer geld kunnen lenen en daarmee nog een aantal maanden kunnen overleven. Echter gaat dit ons op de lange termijn niet helpen, omdat ik dit beleid onder dit kabinet niet zomaar zie veranderen.

U vraagt mij wat de situatie met mij doet als mens. Ik voel de situatie als uitzichtloos. Vaak ben ik boos vanwege het onrecht dat de bevolking wordt aangedaan. Wel ben ik erg blij met initiatieven zoals het uwe. Ik heb in principe wel vertrouwen dat het ooit weer goed komt, maar niet omdat de pandemie wordt opgelost met een vaccin of iets dergelijks. Ik heb er vertrouwen in dat wij als burgers zelf zorgen dat de samenleving weer rechtvaardig en democratisch wordt.

Ik was aanvankelijk niet van plan te verklaren over het overheidsbeleid. Echter is de invloed hiervan op alle aspecten van mijn leven zodanig groot, dat ik het toch deels heb opgenomen in mijn verklaring. Mijn kritiek op het overheidsbeleid is relevant voor de impact op mijn bedrijf, maar ook op mij als mens en burger. Hierover kunnen mensen met mij van mening verschillen. Mijn ervaringen als ondernemer zijn echter feiten die niet ontkend kunnen worden.

Leiderdorp
12 december 2020

Voorgelezen en ondertekend,

.....

Dave Veneman

.....

Drs. Pedro Kuit